

GGG
LIMBURG
ZUID

Preventie, vroegsignalering en evidence

14 februari 2022 ALGEMEEN BESTUUR

dr. Rianne Reijs, arts M&G

Rianne.Reijs@ggdzl.nl

ONDERZOEK IN DE JGZ: DE BETEKENIS VOOR DE KINDEREN IN ZUID-LIMBURG

1. Wetenschappelijk gefundeerd werken:
2. Kiezen wat (elders) werkt
3. Willen weten of het hier ook werkt
4. Ontwikkelen wat er nog niet is en hier wel nodig is

Kenniswerkplaats Jeugd Zuid-Limburg
Trendbreuk

EVIDENCE VAN DE JGZ

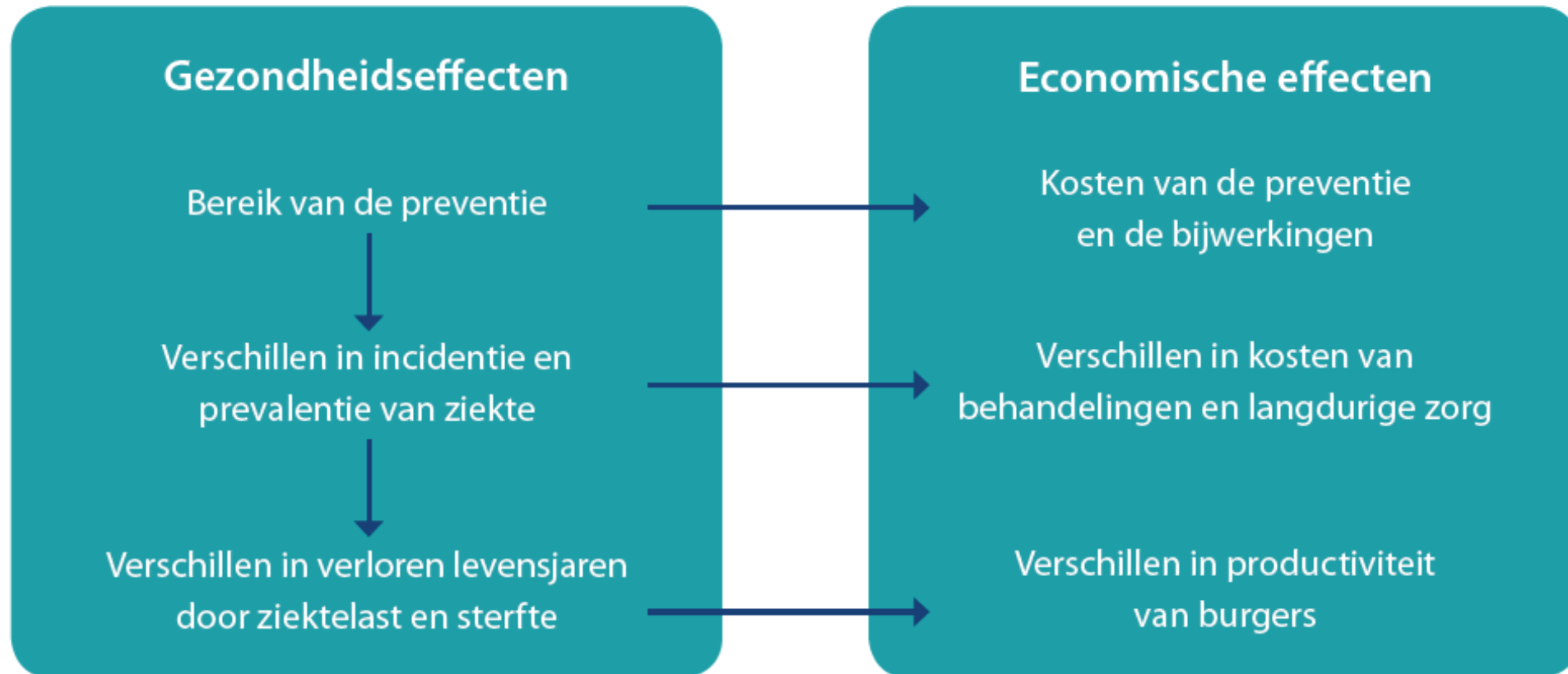

2012 Paul Dam - Kosteneffectiviteit van de Jeugdgezondheidszorg

2013 Paul Dam en Bert Prinsen - Investeren in opvoeden en opgroeien loont!

2018 WRR - 'Van verschil naar potentieel: een realistisch perspectief op sociaaleconomische gezondheidsverschillen'

GEZONDHEID EN KOSTENEFFECTIVITEIT: VERZILVEREN

VOORZORG: WAT IS HET?

Met VoorZorg streven we naar verbetering van ...

... het zwangerschaps- en
geboorteproces voor
moeder en kind

... de gezondheid
en de ontwikkeling
van het kind

... de persoonlijke ontwikkeling van
de moeder en haar mogelijkheden
voor opleiding en werk

VOORZORG: DE PRIJSKAARTJES

Investeringsen

VoorZorg

€ 14.747 = per traject van 2,5 jaar

Ten opzichte van:

Ontheffing ouderlijk gezag

€ 25.000 per jaar

Uithuisplaatsing baby

€ 40.000 per jaar

Plaatsing in instelling

€ 65.000 per jaar

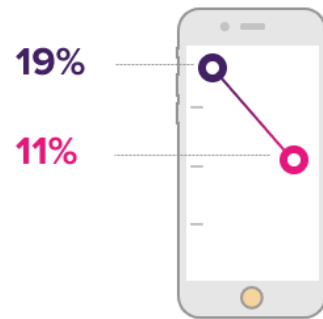
> Bronvermelding 2017

VOORZORG: DE (GEZONDHEIDS)EFFECTEN

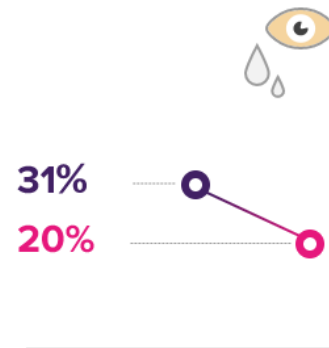
Positieve effecten

● VoorZorg groep ● Controle groep

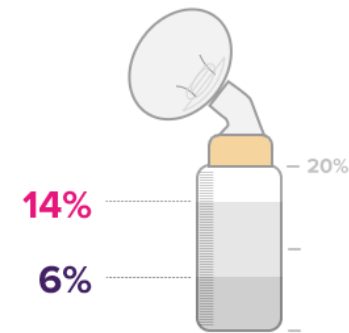
-8% Meldingen kindermishandeling

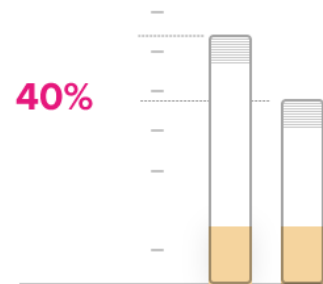
-11% Fysiek huiselijk geweld

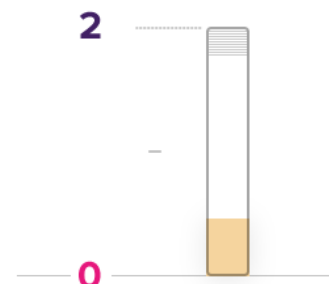
+8% Langer dan 6 maanden borstvoeding

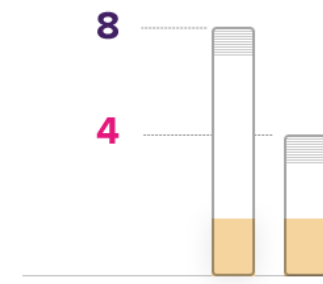
-8% Roken tijdens zwangerschap

-2 Aantal gerookte sigaretten bij de baby

-4 Aantal gerookte sigaretten door de moeder

RENDEMENT VOORZORG

Voorzorg levert 20% financieel rendement + kwaliteit van leven op

- Minder huiselijk geweld : verbeterde kwaliteit van leven en vermeden kosten politie en justitie
- Minder kindermishandeling: vermeden zorgkosten op lange termijn en productiviteitstoename
- Vermeden kosten van jeugdcriminaliteit en justitiële jeugdzorg
- Vermeden kosten van speciaal onderwijs
- Productiviteitstoename door meer onderwijs
- Productiviteitstoename door meer arbeidsparticipatie
- Verbeterde levensverwachting door minder roken

VoorZorg in Zuid-Limburg

0,5-1% van alle geboortes

22-45 trajecten per jaar starten

STEVIG OUDERSCHAP: WAT IS HET?

Primaire preventie van opvoedingsproblematiek en kindermishandeling

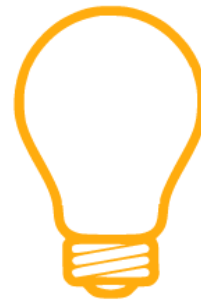
Stevig Ouderschap werkt aan verbetering van...

...kennis van
ontwikkeling

...hechting en
communicatie

...zelfvertrouwen en
zelfinzicht

...een steunend
netwerk

STEVIG OUDERSCHAP: DE PRIJSKAARTJES

Ontheffing uit ouderlijk gezag

€ 25.000,-

Bron: www.effectencalculator.nl

Uithuisplaatsing kind

€ 40.000,-

Bron: www.effectencalculator.nl

Levenslange kosten kindermishandeling

(gemiddeld €1.881 per jaar)

€ 153.170,-

Bron: Tijdschrift voor psychiatrie 58(2016)10, 706-711

Totaal:

€ 218.170,-

Stevig Ouderschap

(1 postnataal traject)

€ 2.000,-*

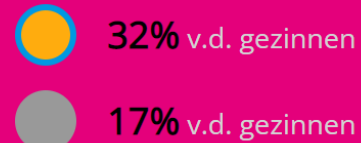
*: deze kosten variëren o.b.v. inschaling, gebiedsgrootte etc.

STEVIG OUDERSCHAP: DE (GEZONDHEIDS)EFFECTEN

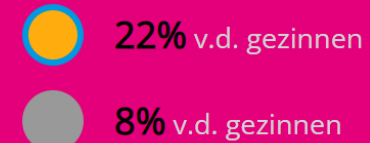
+ 15%

Positievere kijk op de ontwikkeling van kind bij*

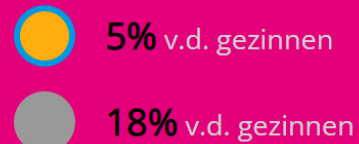
+ 14%

Risico op opvoedingsproblemen afgenomen bij **

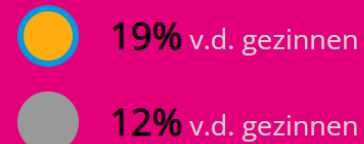
- 13%

Afname van steun uit sociaal netwerk bij **

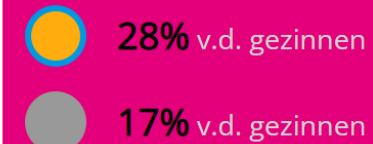
+ 7%

Meer realistische verwachtingen van eigen kind bij **

+ 11%

Ouder zegt de opvoedingstaak goed aan te kunnen ***

*: Tijdens de huisbezoeken

** : 6 maanden na afloop van de huisbezoeken

***: 6 jaar na de huisbezoeken

STEVIG OUDERSCHAP: BREDERE DOELGROEP

Aanstaande ouder(s)
vanaf 16 weken
zwangerschap

Ouder(s) met een kind
jonger dan 6
maanden

- ★ Alleenstaand ouderschap
- ★ Jong ouderschap
- ★ Te vroeg of te licht geboren kind
- ★ Weinig of geen partnersteun
- ★ Weinig steun uit de omgeving
- ★ Moeite met steun vragen
- ★ Onzekerheid over komst kind
- ★ Onzekerheid over ouderschap

- ★ Jeugdervaringen met mishandeling
- ★ Getuige geweest van huiselijk geweld
- ★ Als kind seksueel misbruikt
- ★ Psychische problemen
- ★ Verslavingsproblemen
- ★ Moeite met regulering van boosheid
- ★ Relatieve geweld
- ★ Geloof in fysieke straffen

**Stevig Ouderschap in
Zuid-Limburg**

**3-9% van alle geboortes
133-398 trajecten per jaar
starten**

M@ZL: WAT IS HET?

De school signaleert, de jeugdarts adviseert,
de leerplichtambtenaar handhaaft.

Stappenplan:

1. Aannemen van de ziekmelding bij de receptie

---
2. Contact opnemen met ouders na ziekmelding

---
3. De school gaat in gesprek bij zorgwekkend ziekteverzuim

---
4. De school vraagt een consult aan bij de jeugdarts

---
5. Het consult bij de jeugdarts

---
6. De school monitort het ziekteverzuim, en monitort samen met de jeugdarts de uitvoering van het 'plan van aanpak'

M@ZL: DE (GEZONDHEIDS)EFFECTEN

- Meetbare afname van schoolverzuim wat betreft aantal dagen en aantal ziekteperiodes
- Hoger inkomen (7%)
- Vermindering vroegtijdig schoolverlaten
- Vermindering uitvoeringskosten bijstand en uitkeringen

Concluderend:

“Onder de streep levert M@ZL het vijfvoudige op van wat het programma kost: tegenover een investering van 17 euro per leerling staat een gemiddelde opbrengst van 82 euro.”

**M@ZL in Zuid-Limburg
gezondheidspotentieel
op MBO**

3-6% van alle studenten
(18- en 18+): 500-1000
studenten per jaar

KIEZEN VOOR BEWEZEN INTERVENTIES LOONT!

- Helpt het de Trendbreuk
- Onderbouwing van de effectiviteit
- Kosteneffectief
- Passend in Zuid-Limburg

TIJD VOOR DE VOLGENDE STAP

- M@ZL op het MBO
- Centering Zwangerschap
- Centering Ouderschap
- Knooppunten Kansrijke Start

Kosteneffectief is niet genoeg

- Behoud en onderhoud de solide basis
- Kies voor onderbouwde interventies
- Monitor en onderzoek hoe het hier werkt
- Ontwikkel wat nodig is maar nog niet bestaat

Dank u

kwj@ggdzl.nl

